

planer og Taxter. Men skulde endog Selskabet findes villigt hertil, saa vil det efter vor Overbeviisning ikke være heldigt, at alle danske Baner samles under dets Drift. Men nogen anden Forpagter end det er for Diebliffet ikke tilstede." Det, der her staaer i Epibsen, er, at man ikke troer, at det sjællandske Jernbaneselskab vil overtage Driften under andre Vilkaar end de engang aftalte; det er yderst mærkværdigt. Efter Alt, hvad der er fremkommet, og efter de Endringsforslag, der ere fremkomne, skulde man dog troe, at de, der have stillet disse Forslag, havde sat sig Noget ind i, hvad det sjællandske Jernbaneselskab tænker. Jeg er overbevist om, at det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Sponneck), og et andet Medlem, talte fuldstændigt som Rigsdagsmænd, og jeg er enig med dem Begge i, at det vilde være latterligt og forkeert, om de ikke ubtalte deres Overbeviisning, hvor de kunde give et gavnligt Bidrag til Debatten, fordi de stode det sjællandske Jernbaneselskab nær, og det vilde være en falsk Beskyndelse, om de vilde holde deres Anskuelse tilbage. Det forekommer mig dog, at, naar der fra et Medlem, der staaer Selskabet nær, fremkommer Forslag med bethdeligt modificerede Betingelser, tyder dette Noget paa, at der er en Mulighed for at faae det istand. I Punkt 3 i Udvalgets Betænkning staaer: „Den Erfaring, der indvindes ved 3 Aars Statsdrift, vil først sætte Rigsdagen istand til med Sikkerhed at afgjøre, om denne Drift eller Bortforpagtning er at foretrække; og hvis den Sidste da vælges, vil den indvundne Erfaring komme til stor Nytte ved Fastsættelsen af Betingelserne,“ og i Punkt 4 staaer der: „Først naar de ved Lov af 10de Marts 1861 besluttede Baneanlæg ere færdige, vil Forpagtningen af Driften blive indbydende og lønnende, og en Concurrence om den mulig.“ Disse to Grunde staae nu efter min Mening i den stærkeste og stærkeste Modsatning til hinanden, som to Grunde kunne staae. Man siger, og det fremhæves bestandigt: Vi vilde ikke ubetinget og for evigt gaae ind paa Statsdrift, men vi vilde forsøge den i 3 Aar, for saa vide vi Bested, og saa kunne vi sige, om vi vilde blive ved eller bortforpagte. Men det er ikke Tilfældet og det

kanne de Herrer umuligt mene. De sige: De 3 første Aar ville vise os, hvad der er det Rette, men derefter sige de, at de 3 Aar ere ingen Rettefærdig, og for disse 3 Aar vil ingen Privatmand kunne gaae ind paa at overtage Driften; men naar Banerne efter de 3 Aars Forløb ere færdige, kunne vi bedømme, om vi skulle bortforpagte Driften eller ikke. Naar man nu er for Statsdriften, beder jeg de Herrer betænke, i hvilket forkeert og stærkt Ønske man da stiller denne. I de nævnte 3 Aar er det umuligt at bestyre Driften saa godt, at den kan være tilfredsstillende og tiltalende i de 2 Retninger, der kræves, nemlig i Maaden, hvorpaa den opfylder sine Forpligtelser overfor Publicum, og Maaden, hvorpaa den opfylder dem overfor Staten, som, — hvad der fra flere Sider er blevet fremhævet — ogsaa vil have et Udbytte. Det kan man ikke see i 3 Aar, og dog opstiller man de 3 Aar som Prøve for at vise, hvad Statsdriften kan udrette. Det er en saa fuldstændig Modsatning, at jeg ikke kan forstaae, hvorfor det ikke er blevet fremhævet baade af den høitærede Indenrigsminister og Andre, og jeg vil endnu sige, at disse Grunde ere fremkomne ikke blot i Betænkningen, men ogsaa fra Ordføreren og Formanden for Udvalget, saavel som her under første Behandling, af det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gab). Jeg skal tillade mig at fremhæve, hvad jeg anseer for Manglerne, og hvad jeg anseer for Goderne ved Statsdriften, og hvad jeg anseer for Manglerne, og hvad jeg anseer for Goderne ved den private Drift. Een af de første Grunde, man har fremhævet ved Statsdriften som et Gode, er, at man bør have en Jernbane, at Jernbanen er en Landevei. Allerede dette er ikke ganske rigtigt; naar man siger det, kan man forresten tilføie, at Jernbanen tillige er Postbefordring. Ja, ganske vist er Jernbanen Landevei, men vi maae huske paa, at paa Landeveien hører Posten, men der er ogsaa Andre, der kunne kjøre der paa anden Tid, end naar Posten hører, og man kan kjøre der, til hvilken Tid man vil, og hvorhen man vil, og den enkelte Underfaat, der har en speciel Interesse, som ikke falder sammen med de almindelige Interesser, nyder alligevel godt af de gode